

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

З А П О В Е Д
№ " 2;/; 7: 1420604243 г.

На основание чл. 25, ал. 4 от Закона за администрацията, чл. 78, ал. 1 и ал. 3 във връзка с чл. 76, ал. 2 и ал. 7 от Закона за предучилищното и училищното образование, във връзка с чл. 9, ал. 1 от Наредба № 5 от 30.11.2015 г. за общеобразователната подготовка и за осигуряване на обучението по китайски език и по новогръцки език като чужд език

У Т В Ъ Р Ж Д А В А М

1. Учебна програма по учебния предмет чужд език китайски език за постигане на ниво, еквивалентно на ниво A1 (общообразователна подготовка) (Приложение № 1)
2. Учебна програма по учебния предмет чужд език новогръцки език за постигане на ниво, еквивалентно на ниво A1 (общообразователна подготовка) (Приложение № 2)

Приложението са неразделна част от настоящата заповед.

Заповедта да бъде публикувана на официалната електронна страница на Министерството на образованието и науката.

Контрола по изпълнение на заповедта възлагам на Таня Михайлова – заместник-министр.

4/20/2021

X

Красимир Вълчев
Министър
Signed by: Krasimir Georgiev Valchev

Учебна програма по китайски език за постигане на ниво A1

(общообразователна подготовка)

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Обучението по китайски език в първи гимназиален етап в средната образователна степен е насочено към овладяване на базови знания, умения и компетенции, свързани с изграждането на комуникативна компетентност на ученика.

Тази учебна програма е приложима за IX и X клас за обучение по китайски език, което е започнало в IX клас, като до края на първи гимназиален етап учениците трябва да достигнат ниво, еквивалентно на A1.

Тази програма позволява гъвкаво прилагане на изискванията за постигане на описаното равнище на знания и умения по китайски език в съответствие с училищния учебен план.

Тематичните области, езиковите средства, устните и писмените речеви дейности в програмата са съобразени с интересите, възрастовите особености и опита на учениците.

Програмата следва спираловидния принцип на повторяемост и постепенно разширяване на знанията, уменията и компетентностите, отнасящ се за всеки следващ клас през целия етап на обучение, като през втория срок на X клас учениците биха могли да положат изпита за степен на владеене на китайски език HSK – първо ниво.

Очакваните резултати по четирите умения: слушане, четене, говорене и писане се основават на Приложение № 2 към чл. 6, ал. 1, т. 2 от Наредба № 5 от 30 ноември 2015 г. за общообразователната подготовка.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

Слушане	Четене	Говорене	Писане
<p>Ученикът може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разпознава четирите основни тона в различни думи при бавно и ясно произношение; - разбира думи и кратки изрази, свързани с конкретното му обкръжение, когато се говори бавно и ясно, със стандартно произношение, бавна дикция, ясни тонове и характерна за езика интонация; - да разбира най-същественото в кратки диалози, да идентифицира темата на разговор, мненията и емоциите; - да разбира кратки указания, свързани с учебното 	<p>Ученикът може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разбира кратки текстове при наличие на пинин и йероглифи; - разбира познати имена, думи и изрази, срещани в обичайни ситуации от ежедневието; - разбира кратки несложни текстове, включващи позната лексика и изучавана граматика, като при необходимост ги препочита; - да се ориентира в прости текстове с помощта на илюстративен материал или като използва компенсаторни стратегии. 	<p>Ученикът може:</p> <p><u>при диалогична реч</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - да общува по несложен начин на познати теми от ежедневието със събеседник, който говори бавно, отчетливо, с правилна интонация и е готов да повтори казаното; - да води несложен разговор по познати теми, като задава и отговаря на познати, несложни въпроси; - да използва компенсаторни комуникативни стратегии. <p><u>при монологична реч:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - да се представя, използвайки прости изречения; 	<p>Ученикът може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - изписва йероглифи (дори непознати такива) с правилна подредба на чертите; - да попълва основните си лични данни във формуляр или въпросник; - да се представя с несложни кратки изречения; - да съставя кратък текст по познати теми с прости изречения.

съдържание.		- да разказва посредством прости фрази за ежедневните си дейности и предпочитания; - да говори макар и бавно, с по-дълги паузи и с произношение и интонация, ненарушаващи разбирането;	
-------------	--	---	--

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати (компетентности по четирите основни умения: слушане, четене, говорене и писане)	Нови знания
Аз и другите: Лична информация и представяне - име, пол, възраст, националност; Семейство, приятели и съученици	Слушане Ученикът може да: - разбира често употребявана лексика и изрази, свързани с изучаваните тематични области;	Фонетика Пинин; Тонална система в китайския език и нейната смислоразличителна функция: правилно произнасяне на 4-те тона; Фонетични изменения на трети тон (трети полутон); Нулев тон;
Светът около мен: Моят дом Моето училище	- разбира кратки диалози, свързани с изучаваните тематични области; - разбира най-същественото в кратки	

Пространства ориентация	диалози, идентифицира темата на разговор, участниците в разговора и емоциите;	Еризация; Ясно разграничаване между окончанията -ng и -n;
Всекидневие:		
Моят ден (дневен режим)	- разбира общата информация в ограничени по обем, несложни текстове, когато се говори бавно и ясно със стандартно произношение и характерна за езика интонация;	Ясно разграничаване при произнасянето на тясно и широко "ъ" (финалите i, e при сричките, започващи с инициалите zh, ch, sh, r, z, s, c); Фонетични изменения на — и 不.
Астрономическо време		
Свободно време и любими занимания		
Пазаруване		
Здраве и здравословен начин на живот:		
китайска медицина	Четене	Граматика
посещение в китайска болница	Ученикът може да:	<u>Части на речта:</u>
части на човешкото тяло	- разбира общата информация в кратки текстове по изучаваните тематични области;	1. Съществителни 2. Местоимения 3. Класификатори 4. Глаголи 5. Прилагателни 6. Числителни 7. Наречия 8. Предлози 9. Съюзи 10. Спомагателни думи
Природа и екология:		
Време, климат, сезони		
Основни географски понятия		
Моята родина и светът:		
Други страни, езици и народи;	граматични структури, като при необходимост ги препрочита;	
Обща информация за Китай;		
Китайски празници	- да се ориентира и да открива необходимата полезна информация в	

	<p>обяви, проспекти, реклами, менюта, разписания, указания и др.</p> <p>- открива ключовите думи в текстове по изучаваните тематични области.</p> <p>Говорене</p> <p>Ученикът може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - изговаря всички китайски срички като полага старание да изговаря правилно тоновете, да спазва интонацията, така че да не се нарушава разбирането; - се представя с прости изречения; - да говори кратко по изучаваните тематични области; - да установява кратък социален контакт, използвайки несложни форми на вежливост. <p>Писане</p> <p>Ученикът може да:</p>	<p><u>Части на изречението:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тема 2. Рема 3. Допълнение 4. Определение 5. Определямо <p><u>Типове изречения:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Просто изречение 2. Сложно изречение 3. Въпросително изречение 4. Емфатични конструкции 5. Особени типове изречения <p><u>Граматични конструкции:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - въпрос: 请问, ...? - въпросително изречение: .....吗? - въпросителни изречения с наречията 都 и 也. - въпросителни изречения с използването на въпросителни думи: 谁, 什么, 哪, 哪儿 (哪里), 怎么, 怎么样, 几, 多少
--	--	---

	<ul style="list-style-type: none"> - изписва йероглифи с правилен черторед; - съставя кратък текст по изучавани тематични области и с позната лексика; - използва пунктуация и правопис, съответстващи на нормите на китайския език. <p>Ученикът създава писмен текст в размер от 30 йероглифа.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - изразяване на притежание частицата с 的; - субстантивни изречения с 的 - употреба на предлози в изреченията - 在, 给 - изречения с изразяване на отрицание с 不 - задаване на въпрос с добавяне на отрицателната частица 不: 是不是, 忙不忙 - степен на признака: 有一点儿 - въпроси: A 还是 B? - въпрос .....呢? - употреба на класификатори в изречения - изречения с 有 (“有”字句) - отрицание 没有 / въпрос 有没有 - разлика между 都不是 и 不都是 <p>Правопис:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Правилно изписване на сричките според транскрипционната система "пинин"; - Основни черти на йероглифите; - Видове йероглифи според структурата им;
--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - Структура на йероглифите - съмислови ключове и фонетики; - Ред на изписване на чертите в йероглифа (черторед); - Особености на пунктуацията. <p>Лексика:</p> <p>Включва основни лексикални единици, необходими за несложна комуникация по предвидените от програмата тематични области:</p> <ul style="list-style-type: none"> - поздрав, запознаване; - езици, националности, държави; - числа, астрономическо време; - приятели, съученици; - училище, университет и учебни предмети; - основни хани и напитки; - плодове и зеленчуци; - пазаруване, стоки, пари; - ежедневни дейности; - извинение, сбогуване, молба, благодарност;
--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - здраве и медицински услуги; - цветове; - превозни средства; - семейство и роднински връзки.
--	--	--

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНИ УЧЕБНИ МАТЕРИАЛИ

Учебник: 汉语教程: 第一册

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНО ПРОЦЕНТНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖИТЕЛНИТЕ УЧЕБНИ ЧАСОВЕ ЗА ВСЯКА УЧЕБНА ГОДИНА

Годишен брой часове за изучаване на предмета в IX клас - 72 часа

Годишен брой часове за изучаване на предмета в X клас - 72 часа

За нови знания	60%
За упражнения, преговор, обобщение и практически дейности	35%
За контрол и оценка	5%

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Текущи оценки за учебен срок в:	IX клас	X клас
Устни изпитвания и участие в работа в клас	1	2
Писмени задачи в клас и домашна работа	2	1
Контролни работи	1	2
Класна работа	1	1
Работа по проекти	-	1

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Програмата дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и самостоятелност при учене, както и насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

Обучението по китайски език дава възможност ученикът:

- да развие езикови, социокултурни и ключови компетентности;
- да прилага на практика изучавания език: да чете, да разбира устна реч, да общува, да се изразява в писмена и устна форма;
- да изгради положително отношение към изучаването на китайски език и култура.

ПОДХОДИ И МЕТОДИ ПРИ ОБУЧЕНИЕТО ПО КИТАЙСКИ ЕЗИК

В процеса на обучение се поставя акцент върху:

- личностно-ориентирано обучение, което позволява индивидуализиран и диференциран подход;
- дейностно-ориентиран подход с акцент върху практическата насоченост на обучението;
- формиране на базова култура на личността: нравствена, правна, естетическа, физическа, култура на труда, на общуването и за развиващие творчески умения и независимо мислене на учениците;
- принципа на преподаване от лесно към трудно, от изучено към ново, като работата се базира на личния опит и изучаваното по другите учебни предмети, като новият материал се съпоставя с изучения;
- интегрираното изграждане на четирите езикови умения с превес на устната реч;
- изграждането на нагласа за междукултурно общуване, развиване на толерантност и интерес към други култури и модели на поведение, както и на чувство за национална идентичност при поднасяне на социокултурната информация за Китай.

Умения за общуване на чужди езици	интегрирано изграждане на четирите езикови умения: слушане, говорене, четене и писане чрез разбиране и съставяне на устни и писмени послания, разбиране и изразяване на мисли, факти, мнения, чувства и отношения както в устна, така и в писмена форма в предвидими и познати ситуации; използване на помощни материали и техника.
--	---

Компетентности в областта на българския език	обогатяване на лексиката и осмисляне на отделни граматически категории, развиващо усет за правилен избор на езикови форми, подходящи за конкретен контекст, връзка с учебен предмет български език и литература.
Математическа компетентност и основни компетентности в областта на природните науки и на технологията	действия за запознаване с основни математически действия и концепции и с основни принципи и методи на природните науки и технологията, както и отражението им върху природната среда, връзка с изучавания материал по учебните предмети математика, природни науки.
Дигитална компетентност	използване на системи за електронно обучение в часовете по китайски език за развиване на езикови умения чрез ИКТ, връзка с учебен предмет информационни технологии.
Умения за учене	натрупване на знания и опит за осъзнаване на потребност от мотивирано учене и необходимост от постоянно самоусъвършенстване чрез: <ul style="list-style-type: none"> - ролеви игри и симулации; - самостоятелни задачи, отговарящи на индивидуалните интереси на учениците; - представяне на съчинения, стихотворения, песни и писки; - работа по проекти и презентации; - дидактически игри в устна или писмена форма (съставяне на фрази, истории с определени думи, групиране на думи, кръстословици, и т.н.); - извънкласна дейност, обвързана с учебния процес (посещения на кино,

	<p>театрални или оперни постановки на китайски език, или свързани с културния контекст на Китай, изложби, уроци изнесени сред природата и свързани със заобикалящата среда, участие в училищни и извънучилищни проекти, представления, тържества, срещи с носители на езика и др.).</p> <ul style="list-style-type: none"> - използване на съвременни и класически средства за обучение: аудио- и мултимедийни материали; печатни материали (разкази, комикси, откъси от книги, проспекти, брошури и др.); - електронно обучение (образователен софтуер, онлайн ресурси), връзка с всички учебни предмети.
Социални и гражданска компетентности	участие в екипни проекти и индивидуални дейности, възпитаване в норми на поведение и изграждане на ценостна система и гражданско самосъзнание; осмисляне на националната културна идентичност чрез опознаване културите на другите народи, връзка с всички учебни предмети.
Инициативност и предприимчивост	работка в екип и изпълнение на индивидуални задачи, приучаване към спазване на срокове, развиване на новаторско мислене и приемане на нови идеи, връзка с всички учебни предмети.
Културна компетентност и умения за изразяване чрез творчество	дейности за опознаване на националната култура в контекста на световното и европейското културно наследство, проекти, творчески инициативи, участие в постановки, празници и др., посветени на България

	и на Китай, и за развиване на креативност, връзка с учебните предмети български език и литература, музика и изобразително изкуство.
Умения за подкрепа на устойчивото развитие и за здравословен начин на живот и спорт	дейности, формиращи навици за природообразен и здравословен начин на живот, положително отношение към световното и националното културно наследство, връзка с учебния предмет физическо възпитание и спорт.